

Vergaderjaar 1986–1987

16447

Gezondheids- en welzijnswet voor dieren

Nr. 12

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 20 januari 1987

In het wetsvoorstel worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A

Artikel 1, tweede lid, vervalt.

B

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid vervalt.
2. Het derde, vierde en vijfde lid worden vernummerd tot tweede, derde en vierde lid.

C

In artikel 24, tweede lid, en artikel 77q, eerste lid, wordt het woord «aangegeven» vervangen door: aangewezen.

D

In artikel 37, eerste lid, worden de woorden «binnen Nederland of uit, naar of binnen bepaalde gedeelten van Nederland» vervangen door: uit, naar of binnen Nederland of bepaalde gedeelten van Nederland.

E

Aan hoofdstuk II worden na artikel 37 twee nieuwe artikelen toegevoegd, luidende:

Artikel 37 bis

Indien in het belang van de bestrijding van besmettelijke dierziekten naar het oordeel van Onze Minister een onverwijld voorziening noodzakelijk is, kan hij bepalen dat Joor hem krachtens dit hoofdstuk vastgestelde regelingen onmiddellijk na hun bekendmaking in werking treden. In dat geval kan hij zodanige regeling, in afwijking van het bepaalde in artikel 81e, op andere dan de daar genoemde wijze bekend maken.

Artikel 37 terties

Bij het stellen van regels en het voorschrijven van maatregelen krachtens dit hoofdstuk kan worden afgeweken van het bepaalde bij of krachtens de Meststoffenwet (Stb.....)

F

Na artikel 37a wordt een nieuw artikel 37a bis toegevoegd, luidende:

Artikel 37a bis

1. Het is verboden dieren behorende tot diersoorten die bij het in werking treden van deze wet in Nederland in het algemeen niet met het oog op de produktie van van die dieren afkomstige produkten plegen te worden gehouden met dat doel te houden.

2. Het is verboden dieren behorende tot diersoorten die bij het in werking treden van deze wet in Nederland in het algemeen niet aangebonden, in opstallen, hokken of kooien plegen te worden gehouden op zodanige wijze te houden.

3. Onze Minister kan van het bepaalde in het eerste en tweede lid ontheffing of vrijstelling verlenen dan wel nadere voorschriften stellen met betrekking tot het bepaalde in die leden. Aan deze ontheffing en vrijstelling kunnen voorschriften en voorwaarden worden verbonden. Zij kunnen onder beperkingen worden verleend.

4. Aan een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in het derde lid wordt in elk geval het voorschrift verbonden, dat de wijze waarop de dieren op grond van de ontheffing of de vrijstelling worden gehouden alsmede de daarbij gebezigde huisvestingssystemen tevoren door Onze Minister op welzijnsaspecten worden beoordeeld.

G

Artikel 37c, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel c wordt vervangen door:
 - c. bij de verlossing van een koe gebruik te maken van dierlijke trekkracht of van een niet door Onze Minister toegelaten krachttoestel;
2. Onder vervanging van het leesteken punt-komma na onderdeel d door het leesteken punt, vervalt onderdeel e.

H

Artikel 37f wordt vervangen door:

Artikel 37f

Bij algemene maatregel van bestuur kan het onttrekken aan het ouderdier van daarbij aangewezen dieren voordat die dieren een bij die maatregel vastgestelde leeftijd hebben bereikt worden verboden.

I

Artikel 37k wordt vervangen door:

Artikel 37k

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld omtrent het doden van dieren.

2. De krachtens het eerste lid gestelde regelen kunnen onder meer betrekking hebben op:
 - de wijze waarop, de situaties waarin en de personen door wie dieren mogen worden gedood;
 - de bedwelming van slachtdieren;
 - de bedrijfsuitrusting en installatie in slachterijen.
3. Het slachten van dieren zonder voorafgaande bedwelming volgens de Israëlietische of de Islamitische ritus is toegestaan.
4. Dit slachten mag slechts geschieden in door Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur aan te wijzen inrichtingen.
5. Een aanwijzing als bedoeld in het vierde lid vindt plaats
 - a. indien het betreft het slachten volgens de Israëlietische ritus: op verzoek van de Permanente Commissie tot de Algemene Zaken van het Nederlands-Israëlietisch Kerkgenootschap;
 - b. indien het betreft het slachten volgens de Islamitische ritus: op verzoek van één of meer organisaties die geacht kunnen worden alle of een bepaalde groep Islamieten in Nederland te vertegenwoordigen; een en ander voorzover uit het desbetreffende verzoek blijkt dat in het deel van het land dat vanuit de aan te wijzen inrichtingen pleegt te worden bediend behoefte bestaat aan vlees, afkomstig van volgens de desbetreffende ritus geslachte dieren.
6. Een aanwijzing als bedoeld in het vierde lid vindt voorts plaats op verzoek van een Israëlietische of Islamitische groepering in een ander land, waarmee wordt ingestemd door de in het vijfde lid, onderdeel a, genoemde commissie, onderscheidenlijk de in onderdeel b bedoelde organisaties indien in het verzoek wordt aangetoond dat bij die Israëlietische of Islamitische groepering behoefte bestaat aan de import van vlees afkomstig van volgens de desbetreffende ritus geslachte dieren.
7. Onze Minister stelt, in overeenstemming met Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en in overleg met de aangewezen inrichting en
 - a. voor zover het betreft de behoefte aan vlees, afkomstig van volgens de Israëlietische ritus geslachte dieren: in overleg met de Permanente Commissie tot de Algemene Zaken van het Nederlands-Israëlietisch Kerkgenootschap, of
 - b. voor zover het betreft de behoefte aan vlees, afkomstig van volgens de Islamitische ritus geslachte dieren: in overleg met de in het vijfde lid, onder b, bedoelde organisaties,het aantal in een bepaald tijdvak per inrichting ritueel te slachten dieren vast, waarmee in de bedoelde behoefte aan vlees kan worden voorzien.
8. Het slachten zonder voorafgaande bedwelming mag slechts geschieden
 - a. voor zover het betreft het slachten volgens de Israëlietische ritus: door personen die daartoe door het Opperrabbinat voor Nederland zijn gemachtigd en
 - b. voor zover het betreft het slachten volgens de Islamitische ritus: door personen die daartoe door de in het vijfde lid, onder b, bedoelde organisaties zijn aangewezen, mits die personen daarvan door een schriftelijk bewijs aan de keuringsdierenarts hebben doen blijken.Deze personen voegen zich ten aanzien van het aantal door hen ritueel te slachten dieren naar de voor elke inrichting aangewezen hoeveelheid; zij volgen ter zake de aanwijzingen van de keuringsdierenarts op, die toeziet, dat het vastgestelde aantal niet wordt overschreden.
9. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het belang van de bescherming van het slachtdier regels worden gegeven omtrent het slachten volgens de Israëlietische of de Islamitische ritus.
10. Een voordracht voor een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het negende lid wordt ons gedaan door Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

J

Artikel 37l wordt als volgt gewijzigd:

1. het derde lid wordt vervangen door:
3. Bij algemene maatregel van bestuur kan het ten verkoop in voorraad hebben, het verkopen en het afleveren van daarbij aan te wijzen huisvestingssystemen of onderdelen daarvan worden verboden dan wel slechts worden toegestaan voor zover die systemen of die onderdelen voldoen aan bij die maatregel gestelde eisen.
2. na het derde lid worden twee leden toegevoegd, luidende:
4. Indien Onze Minister overweegt een voordracht te doen tot vaststelling, wijziging of intrekking van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het derde lid kan hij, indien het belang van het welzijn van dieren naar zijn oordeel een onmiddellijke voorziening vereist regelen stellen overeenkomstig in de overweging zijnde maatregel.
5. Een regeling als bedoeld in het vierde lid blijft, behoudens eerdere intrekking, van kracht totdat de daar bedoelde algemene maatregel van bestuur in werking treedt, doch uiterlijk tot acht maanden na het in werking treden van de regeling.

K

In hoofdstuk IIA, afdeling 6, waarvan de titel wordt vervangen door: «Het verkopen, verhuren en verloten van dieren», wordt na artikel 37n een nieuw artikel 37n bis toegevoegd, luidende:

Artikel 37n bis

Het is verboden dieren als prijs, beloning of gift uit te loven of uit te reiken bij wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere dergelijke evenementen.

L

Aan artikel 37r, tweede lid, wordt na onderdeel d, onder vervanging van het leesteken punt door het leesteken punt-komma, een onderdeel e toegevoegd, luidende:

- e. een verbod om met bepaalde dieren bepaalde wedstrijden te organiseren of die dieren aan zulke wedstrijden te doen deelnemen.

M

In artikel 75, tweede lid, wordt na het woord «vee» toegevoegd: of pluimvee.

N

Artikel 77e wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef van het tweede lid vervallen de woorden: «bij een maatregel als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onderdeel f, en tweede lid, onderdeel g:»
2. Aan het tweede lid wordt vóór de woorden «met dien verstande» een onderdeel 3 toegevoegd:
3. voor produkten en voorwerpen: de waarde op het moment van de maatregel,.

O

In artikel 77k, eerste lid, worden de woorden «artikel 77e, eerste lid, onderdeel a en b, alsmede de kosten als bedoeld in artikel 77j» vervangen door: artikel 77e, eerste lid, alsmede de kosten als bedoeld in artikel 77a, artikel 77g, vierde lid, artikel 77i, eerste lid, en artikel 77j.

P

Aan artikel 77m, eerste lid, worden na onderdeel f, onder vervanging van het leesteken punt door het leesteken punt-komma, twee onderdelen toegevoegd, luidende:

- g. de in artikel 77o bedoelde identificatie en registratie;
- h. andere onderzoeken of verrichtingen, die op verzoek van betrokkenen plaatsvinden.

Q

In artikel 79, tweede lid, vervallen de woorden: of kentekenen.

R

Het eerste lid van artikel 81i wordt vervangen door:

- i. Met het toezicht op de naleving van deze wet en de daarop berustende bepalingen en met de opsporing van besmettelijke dierziekten zijn belast de door Onze Minister aangewezen ambtenaren.

S

Na artikel 84b wordt een nieuw artikel 84c toegevoegd, luidende:

Artikel 84c

In hetgeen bij of krachtens de Visserijwet 1963 (Stb. 312) is of wordt voorzien, wordt niet voorzien krachtens deze wet.

T

Artikel 86, onderdeel c, wordt vervangen door:

- c. Aan artikel 1, onder 4°, wordt toegevoegd:
de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, de artikelen 7, 9, 10, 12 tot en met 15, 17 tot en met 20, 24 tot en met 27, 32, 33, 36, 37, 37a bis, 37e, 37f, 37g, derde lid, 37k, 37l, 37m, 37n, 37n bis, 37o, eerste lid, 37p, vierde lid, 37q, 37v, 37x, 72 tot en met 74, 77o tot en met 80, 81a, derde lid, 81b, 81f, en 81o.

U

Aan artikel 88, eerste lid, wordt een onderdeel i toegevoegd, luidende:
i. de Wet houdende vaststelling minimumeisen voor het houden van legkippen (Stb. 1984, 272).

Toelichting bij de tweede nota van wijziging

A. Zoals toegelicht in hoofdstuk I, paragraaf 10 van de nadere memorie van antwoord zijn ten gevolge van deze wijziging, in relatie met het nieuwe artikel 84c, vissen in de zin van de Visserijwet 1963 niet meer categorisch aan de werking van de wet onttrokken.

B. Verwezen zij naar hetgeen wij hieromtrent opmerkten in hoofdstuk I, paragraaf 12 van de nadere memorie van antwoord.

C. Deze wijziging is van redactionele aard.

D. Door de voorgestelde wijziging wordt het mogelijk de uitvoer van bepaalde diersoorten voor heel Nederland te verbieden, iets waartoe in zeer ernstige gevallen behoefte blijkt te bestaan.

E. In een aantal zeer spoedeisende gevallen blijkt het onaanvaardbare risico's op te leveren, indien bepaalde maatregelen pas van kracht kunnen worden na de officiële publicatie in de Nederlandse Staatscourant. Ook op zon- en feestdagen kunnen ernstige besmettelijke dierziekten aan het licht komen, die een onmiddellijk ingrijpen noodzakelijk maken. Het voorgestelde artikel 37 bis maakt het mogelijk aan algemene bekendmaking op andere dan de in artikel 81e genoemde wijze het effect van de officiële bekendmaking in de Nederlandse Staatscourant toe te kennen en regelingen onmiddellijk daarop in werking te doen treden. Dit heeft tot gevolg, dat dergelijke maatregelen onmiddellijk na bekendmaking via bijvoorbeeld radio en televisie geëffectueerd kunnen worden. De gekozen constructie komt overeen met die in bijvoorbeeld de Noodwet voedselvoorziening (Stb. 1962, 566), waar het landsbelang eveneens een onverwijldde voorziening mogelijk kan maken. Artikel 37 terties is toegevoegd omdat het in bepaalde gevallen noodzakelijk kan zijn ten aanzien van de mest van zieke of verdachte dieren maatregelen te treffen die afwijken van de Meststoffenwet.

F en G. Op deze wijzigingen werd reeds ingegaan in de nadere memorie van antwoord.

H. In de aanvankelijk voorgestelde formulering van dit artikel was er sprake van een bevoegdheid ten aanzien van bepaalde, aan te wijzen houders van dieren. Daarbij hadden wij met name het oog op degenen die bedrijfsmatig dieren houden. Wij komen thans tot de slotsom, dat deze formulering een niet gerechtvaardigde beperking betekent, aangezien het voor het welzijn van het dier op dit punt geen verschil maakt of het dier bedrijfsmatig wordt gehouden of niet. Door de thans voorgestelde formulering wordt deze beperking weggenomen.

I. De Grondwet behelst een delegatieverbod ten aanzien van de beperkingen van de vrijheid van godsdienst. In overeenstemming daarmee dienen materiële beperkingen op dit recht die niet als technische uitvoeringsvoorschriften kunnen worden aangemerkt bij wet in formele zin te worden geregeld. Door de onderhavige wijziging worden de krachtens de Vleeskeuringswet (Stb. 1958, 72) en de Veewet vastgestelde regelen op dit punt thans bij wet geregeld, overigens zonder dat daaraan inhoudelijk iets wordt gewijzigd. Een aantal technische uitvoeringsvoorschriften die het slachtproces als zodanig uit welzijnsoogpunt reglementeren zullen krachtens het negende lid bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden vastgesteld.

J. Deze wijziging werd besproken in Hoofdstuk I, paragraaf 9 van de nadere memorie van antwoord.

K. Deze wijziging wordt toegelicht in hoofdstuk II van de nadere memorie van antwoord naar aanleiding van artikel 37n.

L. Door deze wijziging wordt het mogelijk het organiseren van bepaalde wedstrijden met bepaalde dieren te verbieden. In de nadere memorie van antwoord gingen wij daarop te bestemder plaatse reeds in.

M. Door deze wijziging wordt een omissie weggenomen.

N. De bestaande tekst voorzag abusievelijk niet in de mogelijkheid tegemoetkoming in de schade aan produkten en voorwerpen toe te kennen. Door de voorgestelde wijziging wordt hierin voorzien.

O. Door deze wijziging wordt een omissie weggenomen.

P. Ook met de identificatie en registratie van artikel 77o kunnen kosten zijn gemoeid die geheel of gedeeltelijk ten laste van betrokkenen moeten kunnen worden gebracht. Dit geldt nog sterker voor de door het voorgestelde onderdeel h aan artikel 77m toegevoegde werkzaamheden op verzoek. Hoewel men zich de vraag kan stellen of in dit geval van een retributie sprake is of van een overeenkomst naar burgerlijk recht waarbij tegenover het verrichten van een bepaalde handeling een bedongen vergoeding staat, verdient het ons inziens de voorkeur buiten twijfel te stellen, dat indien van een retributie en dus van een belasting sprake zou zijn, de Grondwettelijk vereiste wettelijke basis bestaat.

Q. Ten onrechte werden in dit artikel-onderdeel nog de kentekenen genoemd, die ook in het derde lid van dit artikel voorkomen.

R. Door de thans voorgestelde wijziging wordt buiten twijfel gesteld, dat de in hoofdstuk VIII A toegekende bevoegdheden eveneens toekomen aan de aangewezen ambtenaren indien zij zich met de opsporing van besmettelijke dierziekten bezig houden.

S. Deze wijziging hangt samen met de voorgestelde wijziging van artikel 1, waardoor ook vissen onder de werking van de wet worden gebracht.

T. Door het toevoegen van twee nieuwe strafbepalingen aan het ontwerp moest de strafbaarstelling worden aangevuld.

U. De Wet houdende vaststelling minimumeisen voor het houden van legkippen past voor wat de systematiek van het onderhavige wetsvoorstel betreft geheel in de reeks van algemene maatregelen van bestuur die de huisvesting van dieren zullen gaan regelen. Deze wet dient te gelegener tijd dan ook door een overeenkomstige algemene maatregel van bestuur te worden vervangen.

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
D. J. D. Dees